

Universitätsbibliothek Paderborn

**Symma Totius Theologiæ S. Thomæ Aquinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrū[m] corpus [Christ]i moueatur ad motum hostiæ vel calicis post
consecratione[m]? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

sit ibi definitiue , vel circumscriptiue : sed ad hoc,
quod incepit ibi esse per consecrationem & conuer-
sionem panis & vini , ut supra dictum est .

q. præc. a.
3. et 4.

Ad secundum dicendum , quod locus ille , in quo
est corpus Christi , non est vacuus : neque tamen
proprie est repletus substantia corporis Christi , quæ
non est ibi localiter , sicut dictum est *. Sed est re-
pletus speciebus sacramentorum , quæ habent reple-
re locum , vel propter naturam dimensionum , vel
saltē miraculose , sicut & miraculose subsistunt per
modum substantiæ .

in co. ar.

Ad tertium dicendum , quod accidentia corporis
Christi sunt in hoc sacramento (sicut supra dictum
est *) secundum realem concomitantiam . Et ideo
illa accidentia corporis Christi , sunt in hoc sacra-
mento , quæ sunt ei intrinseca . Esse autem in loco ,
est accidens per comparationem ad extrinsecum
continens . Et ideo non oportet quod Christus sit in
hoc sacramento sicut in loco .

art. præc.

A R T I C . V I .

*Verum corpus Christi sit mobiliter in hoc
Sacramento?*

Ad sextum sic proceditur . Videtur , quod corpus
Christi sit mobiliter in hoc sacramento . Dicit
enim Philosophus * in secundo Topic . quod motis
nobis mouentur ea , quæ in nobis sunt . Quod quidem
est verum etiam de spirituali substantia animæ . Sed
Christus est in hoc sacramento , ut supra habitum †
est . Ergo mouetur ad motum ipsius .

453

4. d. 10. a.

3. q. 4. Et

opus. 11.

a. 24.

* l. 2. c. 3.

in decla-

ratione

24. loci ,

to 1.

† a. 1. h.

ius q.

¶ 2 Præterea , Veritas debet respondere figurae .
Sed de agno paschali , qui erat figura huius sacra-
menti , non remanebat quicquam usque mane , sicut præ-
cipitur Exod . 12 . Ergo neque etiam si hoc sacra-
mentum reserueretur in crastino , erit ibi corpus Christi .
Et ita non est immobiliter in hoc sacramento .

¶ 3 Præterea , Si corpus Christi remaneat sub hoc
sacramento etiam in crastino , pari ratione remanebit
& per totum sequens tempus ; non enim potest dici ,
quod

304 QVÆST. LXXVI. ART. VI.
quod definit id est cessantibus speciebus: quia esse corporis Christi, non dependet à speciebus illis. Non autem remanet sub hoc sacramento Christus per totum tempus futurum. Videtur ergo, quod statim in crastino, vel post modicum tempus, definit esse sub hoc sacramento. Et ita videtur, quod Christus mobiliter sit in hoc sacramento.

S E D contra, Impossibile est idem esse motum & quietum: quia sic contradictoria verificarentur de eodem. Sed corpus Christi in celo quietum residet. Non ergo est mobiliter in hoc sacramento.

R E S P O N D E O dicendum, quod cum aliquid est unum subiecto, & multiplex secundum esse, nihil prohibet secundum aliquid moueri, & secundum aliud immobile permanere: sicut corpori est aliud esse album, & aliud esse magnum: unde potest moueri secundum albedinem, & permanere immobile secundum magnitudinem. Christo autem non est idem esse secundum se, & esse sub hoc sacramento: quia per hoc quod dicimus ipsum esse sub hoc sacramento, significatur quædam habitudo eius ad hoc sacramentum. Secundum igitur hoc esse non mouetur Christus per se secundum locum, sed solum per accidentem: quia Christus non est in hoc sacramento sicut in loco, sicut prædictum est*. Quod autem non est in loco, non mouetur per se in loco, sed solum ad motum eius in quo est. Similiter autem neque per se mouetur secundum esse quod habet in hoc sacramento, quacumque alia mutatione; puta quantum ad hoc, quod definit esse sub hoc sacramento: quia illud quod de se habet esse indeficiens, non potest esse deficiendi principium: sed alio deficiente, hoc definit esse in eo: sicut Deus, cuius esse est indeficiens & immortale, definit esse in aliqua creatura corruptibili per hoc, quod creatura corruptibilis definit esse. Et hoc modo cum Christus habeat de se esse indeficiens, & incorruptibile, non definit esse sub sacramento, neque per hoc, quod ipsum definit esse, neque etiam

ap. præc.

etiam per motum localem sui (ut ex dictis patet *) sed solum per hoc , quod species huius sacramenti desinunt esse . Vnde patet , quod Christus per se loquendo , immobiliter est in hoc sacramento .

Ad primum ergo dicendum , quod ratio illa procedit de motu per accidens , quo ad motum nostri mouentur ea quæ in nobis sunt . Alter tamen ea quæ per se possunt esse in loco , sicut corpora ; & aliter ea quæ per se non possunt esse in loco , sicut formæ & spirituales substancialiæ . Ad quem modum potest reduci , quod dicimus Christum moueri per accidens secundum esse quod habet in hoc sacramento , in quo non est sicut in loco .

Ad secundum dicendum , quod hac ratione moti videntur fuisse quidam , ponentes , quod corpus Christi non remanet sub hoc sacramento , si in crastinum reserueretur . Contra quos Cyrillus dicit , Insaniunt quidam , dicentes mysticam benedictionem cessare à sanctificatione , si quæ eius reliquiæ remanserint in diem subsequentem : non enim mutatur sacramentum corpus Christi , sed virtus benedictionis , & vivificationis gratia , iugis in eo est . Sicut etiam omnes alias consecrationes immobiliter manent , permanentibus rebus consecratis : propter quod non iterantur . Veritas autem licet figuræ respondeat , tamen figura non potest eam adæquare .

Ad tertium dicendum , quod corpus Christi remanet in hoc sacramento , non solum in crastino , sed etiam in futuro , quo usque species sacramentales manent . Quibus cessantibus definit esse corpus Christi sub eis : non quia ab eis dependeat , sed quia tollitur habitudo corporis Christi ad illas species : per quæ modum Deus desinat esse dominus creaturæ desinentis .

ARTIC. VII.

Vtrum corpus Christi prout est in hoc sacramento , possit videri ab aliquo oculo saltem glorificato ?

Ad septimum sic proceditur . Videtur , quod corpus Christi , prout est in hoc sacramento , possit

Tertia Par. Volij.

Vide-

454

inf. ar. 8.
c. & 4. d.
10. a. 2. q.
2. ad 3. es
a. 4. q. 1.
per 10. &
q. 4. a. 2.
& i exp.
lit ad 1.
2. & 4.